

NOORD-BRABANDER.

Donderdag 28 Mei.

DICERE VERUM QUID VETAT?

Horatius.

DUITSCHLAND.

WEENEN, De Koning van Pruisen lust geen vleesch meer, en doet niets dan slapen. Professor *Schoentein* heeft bouillon-baden voorgeschreven, in plaats van de baden te Toeplitz, die door Zijne M. dit jaar niet, en misschien wel nimmermeer genomen zullen worden: want hij moet zéér ziek zijn. — De dood van *Allenstein* schijnt een diepen indruk op den Koning gemaakt te hebben. — Als zulke Vorsten de eeuwigheid naderen, mogen zij toezien, en de stem van hun geweten wel niet tegen will u spreken.

11. Mei. — Men geeft ons de verzekering, dat *Monseign. Gulkowski*, Bisschop van Podlachie, in het koninkrijk Polen, op last van Keizer *Nikolaas*, ter zake van de gemengde huwelijken, uit zijn Bisdom is vervoerd, en in stilte naar Siberie gebracht. Deze edele Prelaat, het slagtoffer van de Russische dwingelandij met betrekking tot de vrijheid der kerk, is geboren in het Bisdom van Plock, den 27. Mei 1776, en Bisschop gewijd den 3. Julij 1826. Hij hield zijn verblijf nu eens te Sietee en dan te Jannoid. Deze nieuwe vervolging van den autocraat moet niet verwisseld worden met die tegen de Vereenigd-Griekse Kerk van Polen; — het geldt hier onmiddellijk Polens Latijnsche kerk: en zoodoende wordt nu ook alár een waardig martelaar der Heilige Godsdienstzaak gevonden, een mededinger naar den onsterfelijken roem, door een Dunin en Drost-Visschering reeds zoo schitterend verworven.

ENGELAND.

LONDEN. 22. Mei. Gister nacht is de Hoofdkerk van York voor een groot gedeelte door de vlammen vernield. Ten half 9 ure 's avonds te voren begon men den brand te ontdekken. 's Ochtends ten 7 ure was het vuur gebluscht. Het koor, het orgel en een klein gedeelte van het gebouw zijn onbeschadigd gebleven. Sommigen schrijven de oorzaak dezer ramp aan onvoorzigtigheid, anderen echter aan kwaadwiligheid toe.

FRANKRIJK.

PARIJS. Het naar St. Helena bestemde eskader, onder bevel van den Prins *de Joinville* derwaarts afgezonden, om *Napoleons* asch naar Frankrijk over te brengen, gaat tusschen den 15. en 20. Junij onder zeil. — Men herinnert zich, dat nu een kwart-eeuw verleden, juist tusschen diezelfde dagteekeningen in, dezelfde Junij maand des Keizers val aanschouwde. — Het jaar 1840 is toch in vele opzichten een wonderjaar, dat zwanger gaat van groote ont-knooping.

— De Koningin staat ieder oogenblik op haar vertrek naar Brussel, teneinde bij de bevalling van H. M. de Koningin der Belgen tegenwoordig te zijn.

— Den 21. dezer zijn alhier verkocht de nagelaten schilderijen en schetsen van den beroemden Antwerpschen Bloemschilder *van Dael*. Onder al deze keur paneelen merkte men bijzonder op het zoogenaamde *Vensterraam*, in der tijd aangekocht door de Keizerin *Josephine*, en later na den verkoop van het Paleis-Malmaison wederom in *Van Daels* handen teruggekomen. *Josephine* had er 17,000 franken voor betaald; thans is het in eigendom overgaan aan het Museum van Antwerpen voor de som van 3,900 franken. — Er was drie jaren lang door den schilder aan gearbeid.

— Het is nu zeker, dat voor den togt naar Sint Helena bestemd zijn het fregat de *Belle-Poule*, met 60 stukken, en de korvet de *Favorite*, met 24. De *Belle-Poule* zal nog zes, en de *Favorite* twee vertrekken voor passagiers bijbouwen, behalve dat ook nog eenige kleinere vaartuigen bij het eskader zullen worden geveegd. In October zal men te Havre terug kunnen zjn.

BELGIE.

GEND, 24. Mei. Gisternamiddag omstreeks 3 ure is er een opstand uitgebarsten in het groot Gevangenhuis aan de Coupure alhier, waarbij men de orde niet heeft kunnen herstellen dan door onder de oproerigen te vuren; vijf dezer weerspannigen zijn bij die schermutseling gewond; geen is er omgekomen. Het geheele Eerste Gevangenkwartier nam aan de munitie deel; het getal der daar geplaatste gevangenen bedroeg over de honderd.

ANTWERPEN. Te Parijs is, bij de laatste Louver-tentoonstelling, aan het schilderij van den Heer *Philip van Bree*, een Moorsch Bad voorstellende, de gouden medaile toegewezen. Op de laatste Brusselse tentoonstelling had dit stuk bijna niemands bijzondere lofspraak opgewekt; — zoodat ook hier wederom het spreekwoord geldt: *geen Sant verheren in zijn eigen land.*

BRUSSEL. De beroemde Componist van den *Postillon de Lonjumeau*, de Heer *Adolf Adam*, is alhier uit Petersburg aangekomen, om zich verder naar Parijs te begeven.

NEDERLANDEN.

GRONINGEN, 21 Mei. De in den morgen van den 19. dezer gearresteerde personen, namelijk de boekdrukker *J. H. Bolt*, *J. W. Oring* en een acteur, behoorende tot het gezelschap van den Heer *Neiss*, welke personen, zoo als bekend is, zich in eene wafelkraan hoonende uitdrukkingen jegens het koninklijk huis en het openbaar gezag zouden hebben veroorloofd, zijn nog in den loop van dienzelfden dag, na ingewonnen informatien, weder in vrijheid gesteld; doch de genoemde boekdrukker is gisteren avond op nieuw in hechtenis genomen, en naar het huis van burgerlijke en militaire verzekering alhier overgebracht. (Avondbode).

— De tijding betrekkelijk het heiligschennend geweld door den Russischen Aileenheerscher aan den Aartsbisschop van Podlachie gepleegd, wordt thans volkomen bevestigd. In den nacht van den 1. Mei, tusschen 1 en 2 ure, is deze edele, manhafte en voor de Heilige zaak zich geheel ten slagtoffer gevende Prelaat opgeligt en door de Satelliten van Keizer *Nicolaas* weggevoerd! waarheen weet men niet.

's HERTOGENBOSCH. Een onzer Correspondenten weet niet regt of hij het navolgende in de *Staats-Courant*, of wel in den *Arnhemmer* gelezen heeft; hij heeft het tenminste afgeschreven uit een onzer Dagbladen, schoon wij voor ons gelooven, dat het artikel, hoe zeer ook van STAATkundige aangelegenheid, toch wel niet in de *Staats-Courant* zal zijn voorgekomen. — 's GRAVENHAGE, 22 Mei. »Sinds lang was het in de politieke sfeer hier niet zoo levendig als thans. De serenade, maandag nacht aan eenige leden der Tweede Kamer gegeven, moet de Regering zeer hebben mishaaagd, en men zegt, dat er strenge orders gegeven zijn, om zulke „wanordelijkheden” in het vervolg te belaten. Den volgenden dag zag men de heeren, die zich het nadrukkelijkst tegen de begroeting verklaarden, telkens onringd met gelukwenschers over hunne cordatheid. Aan de woning van den Heer *van Dam van Isselt* inzonderheid werden eene menigte kaartjes gebracht. Ook te Leyden wilde men aan den Heer *Luzac* eene serenade geven, doch de edele Heer, die de bescheidenheid wellicht al te ver drijft, moet het vooraf hebben vernomen en verzocht, dat men het achterwege mogt laten. Hij wilde niet gaarne den schijn hebben van iets uit zicht naar populariteit te doen. Men stelt hier zeer veel prijs op het gevoelen van den Heer *Luzac* ten voordeele der regtstreeksche verkiezingen; want in deze provincie is geen lid der Kamer zoo algemeen geacht om zijne kunde en onwankelbare onafhankelijkheid als de waardige vertegenwoordiger uit Leyden. Ook de Heeren *Warin*, *Gerers* en *Roëll* worden hier zeer geroemd. Indien men zoo zeer naar regtstreeksche verkiezingen wenscht, is het waarlijk niet om deze heeren door anderen te zien vervangen.”

ARNHEM, 23 Mei. Wij hebben het Proefnummer van een nieuw dagblad voor oogen, hetwelk, onder den titel: *Het Jonge Nederland*, gedrukt is ter drukkerij van *K. J. Gieben*, te Utrecht, en uitgegeven bij *C. van der Post*, te Utrecht, en *J. B. Wolters*, te Groningen. Dit Blad, op groot formaat en keurig gedrukt, schijnt in hrimigen en vrijen geest te zullen worden geschreven.

— Men schrijft uit Petersburg, onder dagteekening van 12 Mei. — Z. M. de Keizer heeft ten afscheidsgehoore toegelaten den Graaf *Schimmelpenninck*, buitengewoon gezant en gevolmachtigd Minister van het Nederlandsche bij het Russische Hof, tevens met den Heere *Lieberman*, Ambassadeur van het Pruisische Kabinet bij den Russischen Autocraat; de eerste verlaat zijn post; de tweede gaat slechts voor eenigen tijd met verlof.

??

Hoe komt het vraagt men in Noord-Brabant, dat de *Arnhemse Courant* van Zondag 24. Mei onder (gelijk zij het uitdrukt) de *schoonste Namen* der II. Kamer, niemand der Afgevaardigden van deze provincie noemt; noch Mr. *Luyben*, noch Mr. *Romme*, noch Mr. *Gouverneur*? — of zijn dat óók geene *schoone Namen*? of moesten zij ook PROTESTANT zijn, om genoemd te kunnen worden, tegelijk met de Heeren *Warin*, *Luzac*, *Backer*, *Roëll*, *Schimmelpenninck*, *van Dam van Isselt*, *van Nagell* en *Sandberg*? — Wanneer toch zal men openhartig en ter goeder trouwe met elkander gaan handelen? Het wordt méér dan tijd!

!!!

De Amsterdamsche Beurspade, het ALGEMEEN HANDELSBLAD, blaast zich wederom dik op, en loopt, zoo voortgaande, nog gevaar van eerstdaags te zullen barsten: — in N°. 2869, van den 16. Mei leest men:

» Het is niet zonder eenige zelfoldoening, WAAROM Zouden » WIJ het ONTVEINZEN? dat wij de groote meerderheid der leden » van de II kamer bij hunne jongste beraadslagingen in de afdeelingen, omtrent het voorstel over de verantwoordelijkheid der Ministers HETZELFDE GEVOELEN hebben zien uiten, hetwelk WJ » dienaangaande in ons Nummer van den 19. dezer hebben ONTWIKKELD.» Wat leeflijke wawelaar!!

MENGEELWERK.

Er wordt niet langer meer gemompeld.

Ja, de morgen, de lang verwachte, de zoo smachtend tegemoet geziene morgen begint ter kimme des Vaderlands aan te glimmen. — Neen, Katholijken van Nederland, gij zijt niet ongevoelig, niet slapende gebleven! Gij hebt uwe belangen, uwe regten, uwe wonden leeren kennen, gij hebt ze gepeild, en gij hebt het gevoeld, dat gij krank waart, dat uwe ziekte toenam, dat er zonder de dadelijke aanwending van krachtige geneesmiddelen geene herstelling voor uwe afgrijsselijke kwaal meer zou overblijven. — Wij hebben ons niet vergeefs geveid, toen wij onze leuskreet met die van den Godsdienstvriend en met die der Katholieke Nederlandsche Stemmen vereenigden, om u met kracht toe te roepen: Ontwaakt, ontwaakt, of zal de morgen voor u niet meer aanbreken?! — Dat hebben wij u toegeroepen, en gij zijt opgestaan uit uwe zorgeloze sluimering, op den rand eens afgronds, op den oever des verderfs, waarin vadsigheid, onverschilligheid, karakterloosheid u dreigden neer te ploffen. — Gij hebt de oogen geopend, en wat hebt gij met verbazing gezien? — gij hebt gezien, dat uwe Vertegenwoordigers, gelijk ze genoemd worden, wel verre van uwe belangen voor te staan, op het teederst oogenblik, de schaal ten voordeele der Regering hebben laten door slaan: dat zij — door enkele Edele mannen niet te stuiten — eene Begroting hebben toegestemd zes miljoenen hooger van cijfer, dan zij er eerst eene met algemeene stemmen hartstogtelijk hadden verworpen; — gij hebt u overtuigd, Nederlandsche Katholijken, dat onder de zes Vertegenwoordigers, die met u aan dezelfde Altaren Gode offeren, drie gevonden werden, die almede hun stofje links nede legden, en daarmede toonden van welken geest zij zijn! — Gij hebt leeren verfoeijen, wat verachtelijk is, en het doorzien, dat er geen heil in zulk eene Volksvertegenwoordiging kan gelegen zijn, maar integendeel, dat Regtstreeksche, op wijze grondslagen geregelde, Verkiezingen en Ministeriële Verantwoordelijkheid de waarborgen, het bolwerk zijn eener ondubbeltzinnig toe te stane vrijheid van Godsdienst en Onderwijs! — Men vernietige een staatkundig ligchaam, zamengesteld als onze Tweede Kamer; wat toch doet die Tweede Kamer anders, dan u den weg tot den Troon te versperren? — Dat hebt gij helder doorzien, innig begrepen, juist gevoeld, en daarom zult gij uwe vurige wenschen, uwe teederste belangen, uwe heilige regten en aanspraken niet meer aan die laffe Tweede Kamer kenbaar maken, aan eene Kamer, die u bespot, en uwe beden in het stof der Griffie begraaft en smoort! — Gij hebt te lang, te smartelijk reeds het smadelijk leergeld betaald; gij zijt mondig geworden, en zult nu regtstreeks naar den Troon heengaan, naar den Koning, die 's Lands Constitutie heeft bezworen te zullen handhaven, en die toch wel geen Meineedige wezen zal; naar den Koning, dien gij u altijd hebt voorgesteld en hebt hooren voorstellen als regtschapen en eerlijk, als onderzoeklievend en onpartijdig, met een woord, als een modelvorst van Europa. — Wel nu, gij gaat het dan beproeven; de Koning is de eerste onderdaan der Grondwet; hij zit ten Troon om u te ontvangen en te hooren; — den Hemel zij dank, Katholijken van Nederland, gij mompelt niet langer: uwe Adressen aan den Koning liggen gereed; wij hebben 't gezegd, wij hebben het u afgesmeekt: het moet adressen regenen, adressen moet het regenen! Wel nu het zal adressen regenen, en gij zult zegepraalen door te volharden; de Lifaards, die zich nu onttrekken aan het uiten hunner gevoelens; zij, die aarzelen hun stofje links of regts neer te leggen, zij zullen bekend worden; men zal ze nu gaan schiften als het voelzaam koren van het onnut kaf; en als het graan gedorscht, en de kostbre voorraad der echte tarwe bij een verzameld is, dan zal men met diepe verachting die gemeene stoppels, die ledige halmen, waaruit geen korrel voedsel is te halen, op den akker vertreden, verpletten en aan de schrale winden ten prooi laten; dan moge de storm er door huilen, en den wandelaar met schrik bezielen, hem de plek doen vlugten waar het onkruid vergadert, en waar de vloek des hemels loodzwaar drukt.

In ons volgend Nummer deelen wij kopij mee van het Adres aan den Koning, dat op verscheiden plaatsen van het Vaderland kalm, maar vurig-ernstig voortgaat, en de namen vermeldt van die eerlijke mannen, wier hart nog warm voor Godsdienst en Vaderland klopt.

Oprigting van Nieuwe Apostolische Vicariaten in Engeland.

Catholijken wij hebben u eene goede tijding mee te deelen; maar al te dikwerf bedroefden wij ons bij het verhaal van het lijden onzer Moeder de II. Kerk.

In Europa, even als in Azië, van Spanje naar China, van Canton naar Keulen, is ééne lange aaneengeschakelde en onophoudelijke vervolging! De Vorsten der aarde zijn tegen God en zijnen Zoon Jesus Christus in opstand gekomen.

Maar ziet, die aarde, zoo lang door den moed der Belijders en het bloed der Martelaren voorbereid, wordt nu wederom het land der Heiligen.

Het overwonnen, onderdrukte Ierland, legt zijn Geloof aan zijne onverzoenlijke onderdrukkers op, en ziedaar de eenige wraak, welke het over de geleden rampen nemen wil.

Tot hertoe hadden velen aan den voortgaanden en onverwachten terugkeer van Engeland tot de Christelijke éénheid getwijfeld.

Er valt thans niet meer te twijfelen. De Herders zijn niet meer toereikende voor de kudde, die zich door eene wonderdadige genade uitbreidt en vermenigvuldigt.

De algemeene Vader der geloovigen, op alle punten der wereld de behoefte der Kerk gade slaande, heeft voor de toenemende Christenheid thans gidsen aangeduid.

Deze nieuwe Herders zullen door hunne liefde en hunnen arbeid de zoo roemvol begonnen wedergeboorte verhaasten.

Onder hen blinkt, schitterend door zijne verdiensten, hoezeer in zeker opzigt, tot dusverre in eenen lageren rang verborgen, op eens blinkend uit, Docter Wiseman, een der geleerdste mannen van Groot-Brittanje, ja van de geheele wereld, de doorluchtige Directeur van het Engelsch Kollegie te Rome, wiens Apostolisch woord reeds zoo krachtig aan de oevers van de Teems weërgalmd, en de ketterij, in de Hoofdstad van Groot-Brittanje heeft doen verbleeken.

Hulde aan hen allen, wier arbeid en lijden den dag hebben voorbereid, dien wij over de Brittannische staten zien aanbreken!

Hulde aan GREGORIUS XVI, die Paus, groot onder de Pausen, die met zooveel waardigheid den verheven last van het Opper-Herderschap torscht, wiens onwedersprekelijk en heilig woord de Belijders standvastig houdt, de Martelaren verheft, en de overwinningen der Kerk voorbereidt en verzekert.

Te vergeefs beroeren en verzetten zich de magten der aarde; de baren der zee vermogen niets tegen deze onwrikbare rots; de hel zelfs zal tegen Gods Kerk niets vermogen.

Te vergeefs zet eene razende dwingelandij de Engelen Gods gevangen, of verdrijft hen, welke Jesus Christus gesteld heeft om zijne Kerk te bewaken. Hijzelf heeft zich over haar tot bewaker gesteld: Hij vervult elken Priester, elken geloovige met zijnen geest.

De dwingelandij had, wel is waar, zoo even nog alleen maar te worstelen met hen, die van hierboven de Magt verkregen, maar thans is zij met de volken-zelve in gevaarlijke botsing.

Te vergeefs stort het in ver afgelegen gewesten nog heerschende heidendom het bloed der Apostelen, die daar het blinde bijgeloof gaan bestrijden. Hun roemvolle dood is een onverdooffijke prikket voor hunne broeders; één martelaar wordt steeds door honderd Missionarissen vervangen. Zie wat legioenen van heldhaftige strijders, die ter Christelijke overwinning naar verre landen heengaan, en er in de schaduwe des doods verblijven.

Ja, groote zaken bereiden zich voor; ja, schoone dagen zijn nog der Kerk voorbehouden; gij, die haar verscheurt of bestrijdt, gij, vijanden, onder welken titel ook, slaat de oogen op en ziet rond. Zij komt tot u, vol liefde en glans; geeft u aan haar zacht juk over; geen weêrstand meer! een langer halstarige hoogmoed zou u den ondergang kunnen herokkenen.

En gij, die de Kerk bemint, die haar dient en verdedigt, verheugt u. De arm Gods is steeds rijk in wonderen. Jesus Christus is altijd de Zaligmaker der menschen. Ziedaar uit alle oorden der wereld krijgt gij nieuwe broeders; dat de droefheid in vreugde, en de dagen van vernedering in dagen van zegepraal verkeeren!

Ziehier den brief, die ons de oprigting der nieuwe Apostolische Vikarissen mededeelt. Deze brief geeft te gelijker tijd hun werkkring op. Vroeger waren er niet meer dan vier vikariaten; thans zijn er acht, zoodat het getal verdubbeld is.

Rome, den 13. Mei 1840.

Mijnheer de Redacteur!

Wetende, hoeveel deel gij aan den voortgang van het Catholichisme in Engeland neemt, haast ik mij u mee te deelen de benoeming der Vikarissen Apostoliek voor dat land, gedaan in de Congregatie, gehouden bij de Propaganda eergisteren, Maandag, den 11. Mei, en u tevens de kerken, waaraan zij verbonden zijn, te doen kennen.

I. In het Noordelijk Distrikt. — Vikaris Apostoliek, Mgr. Weeddall, President van het Seminarie der II. Maria, te Oscott; dit distrikt bevat de graafschappen van Northumberland, Durham, Cumberland, Westmoreland.

II. Dat van Lancaster. Vikaris Apostoliek, Mgr. George Brown missionaris te Lancaster; bevat de Graafschappen van Cheshire en Lancaster.

III. Dat van York. — Vikaris Apostoliek, Mgr. Briggs; bevat het Graafschap van York.

IV. Dat van het midden. — Vikaris Apostoliek Mgr. Walsh, Coadjutor Mgr. Wisemann, Rector van het Engelsch kollegie, te Rome; Het bevat de Graafschappen van Derby, Nottingham, Stafford, Worcester, Warwick, Salop, Leiceister en Oxford.

V. In het Oostelijk Distrikt. — Vikaris apostoliek Mgr. Wareing, Vice-President van het Seminarie der H. Maria te Oscott; bevat de graafschappen van Lincoln, Rutland, Northampton, Stemingdon, Cambridge, Norfolk, Suffolk, Buckingham en Bedford.

VI. In het Westelijk distrikt. — Vikaris apostoliek Mgr. Baines; bevat de graafschappen van Gloucester, Wilts, Cornwallis, Devon, Somerset, Dorset.

VII. Dat van het land van Wallis. — Vikaris apostoliek Mgr. Brown, Benedictijner, overste van het gods-gesticht van Downside, bij Bath; bevat het land van Wallis (12 graafschappen), en Monmouth en Hereford in Engeland.

VIII Het distrikt van Londen. — Vikaris apostoliek Mgr. Griffieds; bevat de graafschappen van Berkshire, Hertford, Stampshire, Surrey, Sussex, Kent, Essex, Middlesex.

De wijding van Mgr. Wisemann zal te Rome plaats hebben; na zijne wijding, zal die prelaat zich tot zijn vertrek naar Engeland gereed maken.

KUNSTBERICHTEN.

Aan onze Redactie is een zeer erkentelijke dankbrief door de Directie der Veertig Bergzangers toegezonden, waarin, behalve eene opregte hulde aan het door hen hier te lande genoten gastvrij en belangstellend onthaal, tevens het noodige licht toegebracht wordt aan de te kwader trouw verspreide geruchten, alsof een dezer Zangers een gedeserteerde Hollandse Matroos zou geweest zijn. Deze persoon, een braaf en bij zijn korps zeer geacht zeeman, voorheen hun *tolk*, was, met vier dagen verlof, van den Helder naar Amsterdam gekomen, om zijne oude bekenden nog eens te zien en te groeten. De zaak is ook, zoo als 't moest, spoedig in der minne geschikt. — De XL Bergzangers hebben te veel onderscheiding en ondersteuning bij Vorsten en Volken gevonden, om in het minste gekrenkt te kunnen worden door de kleingeestige en altijd zeer partijdige aanmerkingen van de meeste *onzer* Nieuwspapieren. — Wij ruimen hier plaats aan het volgende *):

Op Dingsdag avond, den 14. dezer, had de stad Grave het genoegen de 40 Bergzangers van Bagnères de Bigorre, binnen hare muren te ontvangen en vervolgens hunne talenten in het ruime en kortelings nieuwgebouwde Stads Nederduitsche Schoolgebouw, te hooren ontwikkelen.

Een talrijk gezelschap van de aanzienlijkste burgerlijke en militaire ingezetenen dezer stad verbeidde reeds lang met ongeduld de komst der bergzangers, die door onbekendheid met de wegen, omgreden waren, en eerst laat hier aankwamen. — Intusschen was het wachtende publiek door de oplettende zorgen van den Heere Burgemeester *van Golen*, voor die teleurstelling schadeloos gesteld, doordien het korps hoorn-muziek, tot onze bezetting behoorende, herhaaldelijk fraaije stukken speelde.

Eindelijk kwamen zij aan, en spoedig daarop zag men hen, voorafgegaan door hunne rood-fluweelen, met zilverborduurzel versierde vaan, terwijl het hoorn-muziek een *marche* speelde, de ruime zaal binnen komen en zich in een halfcirkel, tegenover het publiek op de estrade plaatsen. Zij waren gekleed in de solitaire-kleur, de tunica der vroegere menestrels, met den rooden Baskischen gordel omsloten en hunne hoofden waren gedekt met de amarant-roode Bearnse muts. Zij schaarden zich in diatonische volgorde, eerst de bassen, dan de barytons, vervolgens de tenors en de soprano's of kinderstemmen, en wachten het sein, dat door een onzichtbaar klokje gegeven werd, af, om te preluderen en hun zangstuk te beginnen. Daarna voerden zij drie stukken met klimmende belangstelling uit, waaronder het *refrain du soir*, *ou la retraite des Montagnards*, een volkslied der bewoners van het Zuiden, de algemeene goedkeuring wegdroeg. Daarna trokken zij onder een *pas redoublé* af. — Het tweede deel der *soirée musicale*, dat insgelijks uit drie zangstukken bestond, vond niet minder bijval dan het eerste, vooral werd het laatste, het geliefkoosde gezang: *Halle-là! les Montagnards sont là!* een slot-koor, hetwelk aan den H. Vader toegewijd is, met vuur en geestdrift gezongen. Kortom, de uitvoering van alle stukken was van eene treffende uitwerking, te meer, daar de zangers eenvoudige kinderen der natuur zijn, onbekend met de verfijning der kunst en vrij van alle gemaaktheid, doch wier heldere frissche stemmen, wier onbedarven gevoel, wier eenvoudige en reine uitdrukking, de harten der toehoorders streelen. Even als een welluidend orgel, bespeeld door eene bekwame hand, hoort men dit orkest van menschenstemmen, nu eens zich in dragende toonen harmonisch bewegen, dan weder zich donderend verheffen, dan weder tot het zacht gefluister van een stervende echo afdalen, en dat alles met de meeste zuiverheid van intonatie, met de innigste meensmelting tot accoorden. Onder de solo-stemmen munt bovenal een tenor uit, zuiverder, welluidender en omvangrijker dan ooit gehoord werd. Ook mag men een baryton en een kindesoprano ten hoogste roemen.

Den volgende morgen bezaf het gezelschap bergzangers zich ten huize van den Hoogwaardigen Heere *G. Hermans*, Vicaris-Generaal Apostoliek, waar een klein gezelschap van de voornaamste inwoners der stad verzameld was. Treffend was het, te zien, dat de 40 bergzangers, nadat zij zich in orde geschaard hadden, nederknieiden om een kort gebed te verrigten. Daarna openden zij hunne *matinée musicale*, en zongen met dezelve vastheid en dezelfde meensmelting van harmonische toonen, als den vorigen avond, eenige keurige gezangen, waaronder vooral: *Le roi du valon*,

ou la couronne de bleuets, boléro, met *accompagnement* van stemmen en castagnettes, en het meergezegde *Halle-là!* de algemeene toejuiching verdienden. Nadat de zangers, op de vriendelijkste wijze door den achtlingwaardigen Kerkvoogd onthaald waren, verzochten zij knielende den zegen van zijn Hoogw. en vertrokken met zichtbare tevredenheid en voldoening, om hunne reis naar Duitschland en Italië verder voort te zetten.

Reeds sedert twee jaren bevindt het 40 tal bergbewoners zich op reis, om door het ten toon spreiden van hun kunsttalent, een loffelijk doel te beoogen, namelijk van uit de opbrengst der door hen te geven concerten, eene kapel, een gasthuis en eene leerschool ter dienste der arme herders van de omstreken van Bagnères de Bigorre, te stichten. Deze zangers, met de verfijnde beschaving onbekend, door eene zeldzame beschikking, van hunne ruwe en eenvoudige bergen in de beschaafde kringen der groote steden geslingerd, slaan daar met een gezond en rein natuurgevoel in de borst: zij kennen noch bloetheid, noch eierzuchtige gemaaktheid, noch weelderigheid. Een aangeboren gevoel van rhythmus, melodie en harmonie doet hen het aangeleerde met eene reine, eenvoudige uitdrukking voordragen. De herinnering aan het verre geboorteland, opgewekt door de zoo vaak gehoorde melodien hunner bergen, doet hun den boezem van een zoet verlangen zwellen, en stort zich in hunne zangen uit; en dit gevoel is net, dat zich aan de toehoorders mededeelt en een zoo groot genoegen geeft. Overigens moet men de naauwkeurigheid en het aplomb der koren van dit veertigtal bewonderen, en de juiste inachtneming van forte's, piano's, crescendo's en decrescendo's, enz. enz; slechts zijn, naar ons oordeel, eenige soprano's te schel en domineren te veel.

Onuitwischaar zal de lieve indruk dier keurige melodien in ons geheugen bewaard blijven, met aangename herinnering aan die keur der zangers van het conservatoire van Bagnères, dat onder zijne zinspreuk: *Godsdienst, Vaderland, schoone kunsten en beschaving!* lang moge bloeijen!

Wij ontleenen uit het allezins merkwaardig Tijdschrift DE BEELDDE KUNSTEN *) (Nr. 14. blz. 240) het volgende:

» *Rome, 25 Maart.* OVERBEEK heeft zijne groote schilderij voor *Neurenberg, de Goddelijke invloed op de Kunst*, voltooid. Alle kenners bewonderen tegenwoordig in zijn atelier dit meesterwerk van hedendaagsche schilderkunst. En in Nr. 15 blz. 265 leest men dien aangaande nog dit: „In onze vorige aflevering, hebben wij de voltooiing van OVERBEEKS groote schilderij: *de invloed der Godsdienst op de Schoone Kunsten* gemeld. Dit stuk is te merkwaardig, dan dat wij niet, uit des heeren WAPS reize *) de beschrijving daarvan zouden mededeelen: „Onder geleide van mijnen goeden gids, werd ik door den hoogstnederigen en diep ingetogen kunstenaar hartelijk ontvangen, en vergast op de grondschets van een voor zijn vaderland (*Neurenberg*) bestemd schilderstuk, een doek, ongeveer 12 voet hoog en 8 voeten breed, voorstellende als volgt: — On erwerp: eene *zinnebeeldige uitdrukking van den invloed der Godsdienst op de Schoone Kunsten*. — De Madonna maakt in den Hemel het schitterend lichtpunt dezer grootsche ordonnantie uit. Op haren schoot heeft zij het kind-JEZUS: zij houdt een pen, die zoo even het «Magnificat» geschreven heeft; de *Heilige Maagd* stelt hier de *Poëzij*, als de gewijde bron der Kunst, voor. Een weinig lager, maar altijd binnen den Hemel-kring, ziet men, in aanbiddende houding, regts *David* en *Salomon*, links *Sint-Lukas* en *Sint-Jan*. Koning *David* met de Harp in de hand, drukt de *Toonkunst* uit; *Salomon*, met eene kolom-schaft en een basrelief van Jeruzalems Tempel, verlegenwoordigt de *Beeldhouwkunst*; *Lucas de Evangelist* voert penseel en doek, als pa'roon der *Schilderkunst*; de Ziener *Johannes* houdt de platte-grondteekening van 't Hemelsch Sion, en treedt daarmee voor de *Bouw-kunst* op; zodoende staan al de Kunsten onder de bescherming des Hemels. — Dit is het bovengedeelte der schilderij. — Op de aarde, den benedengrond, springt eene prachtige fontein, die hare vonkelend kristallen waterstralen hoog naar de wolken heenschiet, waar een breede regenboog er verrukkelijk zich mede zamenspiegelt. Het frissche water, dat tintelend neerstuift, wordt in kommen van den lieflijksten vorm opgevangen; rond dat bronnat ziet men de verschillende Scholen van Bouw-, Beeldhouw- en Schilderkunst bevallig zaamgeschaard. Daar ontdekt men LEONARDO DA VINCI, die, met zijne eerste leerlingen den watersprong opwaarts gadeslaat, en bezig schijnt met over licht en perspectief te handelen; — daar bespeurt men RAPHAËL, ten slotte van de rij zijner groote voorgangers, GIOTTO, ORGAGNA, MASACHIO, en FRA BARTHOLOMEO; — op den voorgrond DANTE, zich onledig houdende met aan de opgelogen Kunstenaars zijne *Divina Comedia* voor te dragen. — Aan de overzijde voegen zich de hoofden der Duitse en Italiaanse School als voedsterlingen van dezelfde kunst, tot een harmonisch geheel. — *Karel de Groote*, *Gregorius*, de grondlegger van den statigen kerkzang, en de Heilige *Ambrosius* doen zich hier op, als voorstanders en beschermers der Kunst. Nog meer naar voren zijn de groote beeldhouwers en architecten der oudheid, of in overpeinzing, of met elkaâr in levendig onderhoud; — twee monniken zitten in ernstige beschouwing en overweging van eenige oude perkamenten handschrift-rollen, met fraai gekleurde miniaturen, in den geest dier tijden geïllustreerd. — Zoo ten naastenbij, is het denkbeeld der schilderij: — zal het wel noodig zijn, iets meer over het talent van OVERBEEK te zeggen? Gelijk ik zeide, dit genrewerk is bestemd voor *Neurenberg*, tot versiering van de Groote Bekrooningszaal der schilderakademie; er was geen prijs bepaald, geen grootte of onderwerp opgegeven; men had alles aan den kunstenaar vrij gelaten. — De schilderij moet thans voltooid zijn; de Koning van *Beieren* heeft haar, dezer dagen, te *Rome*, gezien en bewonderd; de Dichterlijke Vorst, de groote aanmoediger en beschermheer der Kunsten, heeft OVERBEEKS borst met Zijne Ridderorde versierd.»

*) Uitgegeven bij J. BELINFANTE, te 's Gravenhage. — Wij vestigen daarop bijzonder de aandacht, en prijzen dit fraai Blad onvoorwaardelijk en met nadruk aan. — Het bevat 's jaars 20 vellen druks, en kost slechts f4,80 franko door geheel het Rijk.

*) *Mijne Reize naar Rome*, in het voorjaar van 1837; door Dr. Jan J. A. WAP; II. dl. blz. 164.

*) Getrokken uit de *Nieuwe Uitspannings Lectuur*; — IV. Aflevering (April, 1840); blz. 82.

